

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 17

Pentadienis, Balandžio (April) 24, 1964, Toronto, Ontario

M E T A I XXXIII

Premjeras Mano, kad dėl Pensijų bus Susitarta ir su Kvebeku ir Ontarija

OTTAWA. — Išrodo, kad galų gale pensijų klausimu bus susitarta ir su Kvebeku ir Ontarija. Taip atrodo iš premjero L. B. Pearsono kalbos per televiziją. Pasikalbėjime su televizijos reporteriais jis rodė nemažą entuziazmą.

Jau prieš tai buvo spėliojama, kad federalė valdžia linkusi nusileisti, priimti nekuriuos Kvebeko premjero Lesage plano punktus ir tokiu būdu praveisti visai Kanadai priimtina pensijų įstatymą.

Ne taip labai daug skyrėsi Kvebeko planas nuo federalio (Apie tai rasite strapisnelį kitose vietose). Skirtumas gal buvo daugiausia dėl numatomų to plano pinigų investavimo provincijose.

Tarp kitko, manoma, kad naujame plane bus inkorporuota Kvebeko plano sistema, kas liečia pensijų mokėjimą. Kvebeko planas numato 25 procentus vietoj federalio plano 20 procentų pensijono uždarbio. Bet Kvebeko planas reikalauja didesnių mokesčių iš kiekvieno.

Jeigu Kvebekas ir nedalyvautų federaliame plane, tai vienodumas daug padėtų atsikime pensijonų persikėlimo iš vienos provincijos į kitą.

Kas svarbiausia, susitartinas finansiniais ir pensijų rei-

kalais sutvirtintų Kanados konfederaciją, kuriai pavojus didėjo nuolatiniams.

Kai šią žinią skaitysite, veikiausiai bus paskelbta smulkesniau apie Ottawos ir Kvebeko susitarimą, taip gi ir Ontarijos nusistatymą.

Premjeras Pearsonas taipgi pasakojo, kad jo vyriausybė pradžioje padarius klaidų, ėmusis kai kuriais klausimais per staigiai, per griežtai, už tai paskui reikėję atsitraukti.

Kas liečia užsienio kapitalą, tai jis sieksias, kad daugiau būtų investavimų iš kitų šalių. Iki šiol daugiausia investuoja amerikiečiai.

Ir Mao Tse-tung Sveikino Chruščiovą

MASKVA. — Nežiūrint to, kad eina griežti ginčai tarp Kinijos ir Tarybų Sąjungos komunistų lyderių ideologiniais klausimais, Mao Tse-tungas sveikino N. Chruščiovą su 70 metų sukaktuvėmis.

"Nors yra skirtumų tarp mūsų ir mūsų eile klausimų, kas liečia marksizmo - leninizmo principus, ir nėra vienybės, mes esame giliai įsitikinę, kad visa tai tikrai laikinai.

"Atsitikime didesnio pasaulinio krizio, abidvi partijos, mūsų abiejų šalyse ir mūsų abiejų žmonės be abejonės stovės kartu prieš bendrą mūsų priešą".

Chruščiovą sveikino daugelio socialistinių šalių komunistų lyderiai, kurie lankėsi Maskvoje. Sveikino jį taipgi ir kitų šalių lyderiai linkėdami geros sveikatos ir sėkmės.

KODĖL FRANCIJA NORI N BOMBŲ

PARYŽIUS. — Prezidentas De Gaulle pareiškė, kad Francija siekia ir sieks pasigaminti nuklines bombas todėl, kad būti nepriklausomai nuo JAV. Jis nenori būti JAV protektoriatu.

Beje, De Gaulle sveiksta po operacijos ant vidurių.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnsonas pasitenkinęs JAV ir TSRS santykių gerėjimu.

NACIONALIZMĄ KVEBEKE KURSTANTI DVASIŠKIJA

MONTREAL. — Walter O'Hearn, Montrealo Star redaktorius, pats katalikas, apkaltino Romos katalikų bažnyčią už nacionalizmo augimą Kvebeko provincijoje.

Nacionalizmo lyderiai operuoja prisidengę klerikalizmo imunitetu. Jie esą didesni nacionalistai, negu katalikai.

TARYBŲ SAJUNGA REMIA NAUJAS VALSTYBES

ALŽYRAS. — Ben Bella, Alžyrijos prezidentas, kalbėdamas Nacionalio Išsilaisvinimo Fronto partijos kongrese, pareiškė, kad be Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinių šalių pagalbos būtų sunku Afrikos, Azijos ir Lotynų Amerikos tautoms vesti kovą su imperialistais.

Jeigu ne socialistinės valstybės, naujos šalys būtų priverstos pasiduoti imperialistų diktatui, kitaip nieko negautų iš jų.

Prasidėjo Kanados Unijistų Konvencija

MONTREAL. — Pirmadienį čia prasidėjo Kanados Darbininkų Kongreso konvencija, atstovaujanti virš 1,000,000 unijistų.

Konvencija, tarp kitų reikalauja, svarstys, kaip pagerinti unijistų autonomiją nuo JAV, išdirbti sistemą sprendimui tarp-unijistinių nesusipratimų ir surasti būdus geresnei kooperacijai tarp Naujos Demokratinės Partijos ir Kanados Darbininkų Kongreso.

Be abejonės, automacija, nedarbas, algos ir kiti reikalai taip pat nebus užmiršti.

Yra siūlymas net sudaryti tam tikrą komisiją, kuri iširtų situaciją ir surastų būdus suderinimui unijinio judėjimo su dabartinėmis sąlygomis.

JAKARTA. — Afrikos - Azijos valstybių konferencijoje Kambodijos užsienio reikalų ministras H. Sambathas aštriai kritikavo Jungtines Valstijas už intervenciją Pietų Vietname.

Laosoje Dešinieji Buvo Nuvertę Phoumos Valdžią

SAIGON. — Laosos dešinieji, vyriausiai militaristai, buvę nuvertę neutralisto Souvanos Phoumos valdžią, bet buvę priversti atstatyti, kaip teigia JAV diplomatiniai šaltiniai.

Militaristai su generolu Kouprasithu priešakyje buvę suėmę princa Phoumą ir kitus ir padėję po areštų, o patys sudarę valdžią iš 15 asmenų. Kouprasithas buvęs pasiskelbęs prezidentu.

Amerikiečių atstovybė perkalbėjusi maištininkus ir jie sutikę paleisti premjerą Phoumą ir sugrąžinti jam valdžią. Amerikiečius palaikę ir kitos šalys. Buvo nurodyta maišti-

ninkams, kad jų perversmas ne padės, bet apsunkins visą situaciją.

Generolas Kouprasithas esą toks pat antikomunistas, kaip Pietinio Vietnamo generolas Kanas. Jam nepatikus ir neutralisto Phoumos valdžia, kuri bando palaikyti Laosą neutralia šalimi. Pusę šalies laiko kairieji su princu Souphanouvongu, Phoumos pusbroliu, priešakyje.

Laosa yra dalis buvusios Francūzų Indokinijos, kuri buvo suskaldyta į tris valstybes — Vietnamą, Kambodiją ir Laosą. Laosa buvo neutralizuota pagal susitarimą Genevoje.

Pietiniame Vietname, kur dabar valdžią sudaro dešinieji su generolu Kanu priešakyje, siaučia pilietinis karas. Liaudies Partizanai visa labiau spaudžia dešiniuosius, nežiūrint to, kad juos ginkluoja amerikiečiai ir dar padeda savo jėgomis. Pietiniame Vietname "patarėjais" tarnauja 15,000 amerikiečių.

Kambodija nusisuko nuo amerikiečių ir nori būti neutrali. Ji kaltina, kad amerikiečiai kursto nuverstį dabartinę valdžią.

Ramiausiai gyvena Šiaurinis Vietnamas, kur paėmę valdžią komunistai, sumušę francūzų kolonistų jėgas.

Niksonas Pralenkia Goldwaterį, Kitus

NEW YORK. — Respublikonų apskričių pirmininkų tarpe buvęs viceprezidentas Richardas Niksonas stovi pirmoj vietoj. Už jį pasisakė 526, už Goldwaterį 427, už Lodge 159, už Rockefellerį 50, už kitus dar po mažiau.

Atrodo, kad bus didelės lenktynės respublikonų konvencijoje tarp Niksono ir Goldwaterio.

Tarp balsuotojų, nemažai simpatijos randa Lodge, dabartinis ambasadorius Pietiniame Vietname.

Idomu pastebėti, kad Rockefelleris nėra labai populiarus, nors aplamai jis atrodo turėtų pralenkti visus. Veikiausiai daug kas iš respublikonų mano, kad jis artimesnis demokratams, negu respublikonams.

Nacistinis Budelis Taškė Vaikų Galvas į Sieną

FRANKFURT. — Auschwitz koncentracijos stovyklos nacistinių budelių teismo procese liudininkas Jozef Pivko pasakoja, kaip budelis Wilhelm Boger taškėdavo vaikų galvas į sieną, sukėlė bašų teismo salėje budeliu pasipiktinimą.

Liudininkas sakė, kad Wilhelm Boger atvartus su motinomis į koncentracijos stovyklą vaikus atimdavo iš motinų ir paėmęs už kojų tēkšdavo jų galvas į barakų sieną.

Kitas liudininkas pasakojo, kad tas pats budelis nušovė mažiausia 100 koncentracijos inamių, daugiausia žydų.

Teismo salėje kaltinamųjų suole sėdi 22 nacistiniai budeliai. Jie teisiami už nužudymą stovykloje daugiau kaip 4 milijonų žmonių.

OTTAWA. — Sakoma, kad premjeras L. B. Pearsonas linkęs palaikyti priėmimą grynai kanadiškos vėliavos.

Pasiūlymą duoda paties premjero sudarytas komitetas peržiūrėjimui visų vėliavos pavyzdžių, kurių atsiųsta šimtai.

Pirmaujančiu pavyzdžiu esą planas turėti ant vėliavos tris klevo lapus. Lapai esą raudonos spalvos ant baltos mėsos. Kraštuose mėlyni vertikalių stulpai, kurie simbolizuoja Kanados moto — nuo jūrų iki jūrų.

Apie Tarybų Sąjungos Ir Kinijos Santykius

(Kadangi nesutikimai tarp Kinijos ir Tarybų Sąjungos yra atviras klausimas, tai bus pravartu LB skaitytojams susipažinti su tuo, ką sakė M. Suslovas savo pranešime apie tai. Žemiau telpa Suslovo pranešimas apie Tarybų Sąjungos ir Kinijos santykius. — Red.)

Draugai!

TSKP CK ir Tarybų Sąjungos vyriausybė visada buvo tos nuomonės, jog labai svarbu plėsti draugystę ir bendradarbiavimą su Kinijos Liaudies Respublika. Mūsų partijos pareiškė, kad KKP ir kinų tautą yra visa tų žodžių prasme nesavanaudiška ir internacionalistinė.

Mes daug metų teikėme paramą Kinijos darbo žmonėms, jų komunistiniam avangardui kovoje už nepriklausomybę, už socialistinės revoliucijos pergalę. Mes laikėme savo pareigą broliškai padėti kinų tautai statyti socializmą, stiprinti tarptautines KLR pozicijas, ginti jos socialistinius iškovotumus.

Mūsų partija, tarybinė liaudies žinio, kokio dydžio ir pobūdžio ekonominę pagalbą Tarybų Sąjungai suteikė Kinijai. TSRS padėjo Kinijos Liaudies Respublikai per trumpą laiką pastatyti daugiau kaip 200 stambių pramonės įmonių, cechų ir objektų, aprūpintų naujais įrengimais. Su Tarybų Sąjungos pagalba Kinijos Liaudies Respublikoje sukurtos ištisos pramonės šakos, kurių anksčiau Kinijoje nebuvo: aviacijos pramonė, automobilių ir traktorių gamyba, energetikos, sunkiųjų ir tikslųjų mašinų gamyba, prietaisų gamyba, radiotechnikos pramonė ir įvairios chemijos pramonės šakos.

Su Tarybų Sąjungos pagalba pastatytos bei rekonstruotos įmonės įgalina Kiniją kasmet gaminti 8,7 milijono tonų ketaus, 8,4 milijono tonų plieno, 82,2 milijono tonų anglies ir skalūnų. Įmonės, sukurtos su mūsų šalies pagalba, duoda 70 procentų viso gaminamo alavo, 100 procentų sintetinio kaučuko, 25-30 procentų elektros energijos, 80 procentų sunkvežimių ir traktorių. Su Tarybų Sąjungos technine parama pastatytos gynybinės įmonės tapo baze gynybos pramonei Kinijoje sukurti.

Nuo 1950 iki 1960 metų KLR buvo komandiruota įvairiam laikui daugiau kaip 10 tūkstančių tarybinių specialistų. 1951-1962 metais Tarybų Sąjungoje mokėsi, atliko mokslinį parengimą ir praktiką apie 10 tūkstančių kinų inžinierių, technikų ir kvalifikuotų darbininkų, apie 1,000 mokslininkų. Per tą laiką daugiau kaip 11 tūkstančių studentų ir aspirantų baigė TSRS aukštąsias mokyklas.

Tarybų Sąjungos ir Kinijos

bendradarbiavimas labiausiai išsivystė po 1953 metų, kai TSKP CK ir asmeniškai draugo N. Chruščiovo iniciatyva mūsų šalių savitarpio santykiuose buvo pašalinti nelygiateisiškumo elementai, kurie buvo vienas iš Stalino asmenybės kulto pasireiškimų. "Kinijos klausimu, — kalbėjo Mao Czedunas 1957 metais, — visų nemalonumų ir antsluoksnų likvidavimo nuopelnas priklauso N. Chruščiovui".

1959 metais Tarybų Sąjungos ir Kinijos ekonominių ryšių mastas palyginti su 1953 metais padidėjo beveik dvigubai, o tikimaisi statyboms per tą laiką padidėjo aštuonis kartus. Nuo 1954 iki 1963 metų Tarybų Sąjunga perdavė Kinijai daugiau kaip 25 tūkstančių mokslinių - techninių dokumentų komplektų ir tame tarpe projektų, skirtų pastatyti 1,400 stambių įmonių. Tuose dokumentuose įkūnytas didžiulis tarybinės liaudies, jos mokslinės ir techninės inteligentijos patyrimas. Visi moksliniai - techniniai dokumentai Kinijai buvo perduoti iš esmės neatlyginamai.

Tarybų Sąjunga suteikė Kinijos Liaudies Respublikai naudingomis jai sąlygomis įgaliaukius kreditus, kurių bendra suma — 1 milijardas 816 milijonų rublių.

TSKP CK ir Tarybų Sąjungos vyriausybė dėjo dideles pastangas, kad Kinija tvirtai užimtų tarptautinėje arenoje didžiosios socialistinės valstybės pozicijas, nenukrypstamai siekė, kad būtų atkurtos KLR teisės Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje. Mes nuolat informuodavome KLR vadovybę apie visas labai svarbias Tarybų Sąjungos užsienio politikos akcijas, stengėmės koordinuoti mūsų šalių užsienio politiką.

Reikia pasakyti, kad, teikdamas pagalbą liaudies Kinijai, TSKP CK, savo ruožtu, labai vertino KLR paramą. Mes turime galvoje ne tik eilės vertinimų Kinijos eksporto prekių tiekimą Tarybų Sąjungai, kinų mokslo sukaupto patyrimo perteikimą, bet ir bendrą kovą už tvirtą taiką, prieš imperializmą ir kolonializmą.

1950 metais Tarybų Sąjunga ir KLR pasirašė Draugystės, sąjungos ir savitarpio pagalbos sutartį, kuri tapo svarbiu veiksniu ne tik vystant visapusiškus mūsų šalių savitarpio santykius, bet ir stiprinant taiką Toluosiuose Rytuose.

Tarybų Sąjunga šventai vykdė savo įsipareigojimus pa-

gal šią sutartį. Kas kartą, kai kildavo grėsmė KLR saugumui, Tarybų Sąjunga būdavo pasiryžusi iki galo atlikti savo sąjungininkiską pareigą. Pavyzdžiui, 1958 metų rudenį Tarybų Sąjungos vyriausybės vadovas draugas N. Chruščiovas laiške JAV prezidentui Eisenhoweriui pareiškė, kad "užpulti Kinijos Liaudies Respubliką, kuri yra didis mūsų šalies bičiulis, sąjungininkas ir kaimynas, reiškia užpulti Tarybų Sąjungą". Šis pareiškimas buvo kuo ryžtingiausiai patvirtintas ir 1962 metų liepos mėnesį. Iš to, kas pasakyta, matyti, kaip rimtai TSRS vyriausybė žiūrėjo į Tarybų Sąjungos ir Kinijos draugystės stiprinimą.

Tačiau, deja, KLR vyriausybė nuo 1958 metų ėmė vis dažniau griebtis įvairių žygių, kurie pakerta Tarybų Sąjungos ir Kinijos draugystę, ir savo nesuderintais veiksmais tarptautinėje arenoje sudarinėti sunkumus ne tik Tarybų Sąjungai, bet ir kitoms socialistinėms šalims.

Tarybų Sąjungos ir Kinijos santykiai ypač pablogėjo po to, kai KKP vadovai po atskirų nedraugiškų veiksmų pradėjo smarkiai siaurinti ekonominius ir kultūrinius ryšius su Tarybų Sąjunga ir kitomis socialistinėmis šalimis. Jau broliškųjų partijų 1960 metų Maskvos pasitarimo išvakarėse Kinijos vyriausybė pareikalavo, kad TSRS peržiūrėtų visus anksčiau sudarytus ekonominio ir mokslinio - techninio bendradarbiavimo susitarimus bei protokolus, atsisakė žymios dalies užplanuotų tiekti Tarybų Sąjungos įrengimų, iki minimumo sumažino Tarybų Sąjungos ir Kinijos prekybą.

Tarybų Sąjungos vyriausybė, nors ji ir suprato, kad toks Kinijos vadovų kursas kenkia TSRS ir KLR draugystei ir bendradarbiavimui, neliko nieko kito, kaip su tuo sutikti. Todėl 1962 metais bendra ekonominio Tarybų Sąjungos ir KLR bendradarbiavimo apimtis (įskaitant prekybą ir techninę paramą) sumažėjo iki 36,5 procento 1959 metų lygio, o komplektinių įrengimų ir medžiagų tiekimas sumažėjo 40 kartų. 1963 metais ekonominio bendradarbiavimo ir prekybos apimtis vėl mažėjo.

Suprantama, mes negalėjome abejingai žiūrėti į tai, kad Tarybų Sąjungos ir Kinijos bendradarbiavimas smarkiai mažėja. TSKP CK ne kartą kreipėsi į KKP CK, ragindamas užkirsti kelią šiam procesui. Mes pasiūlėme eilę konkrečių priemonių šia linkme. Tačiau tie pasiūlymai nesukėlė atgarsio Kinijos vadovų tarpe. Siekdami savo ypatingų tikslų, jie žingsnis po žingsnio blogino Kinijos santykius su Tarybų Sąjunga ir ėmė perkelti ideologinius nesutarimus į tarpvalstybinių santykių sritį. Pradėję siaurinti ekonominius ryšius su TSRS ir kitomis socialistinėmis šalimis, KKP

vadovai iš pradžių aiškino šį kursą taip:

"Pirma, Tarybų Sąjungos pagalbos dėka Kinijoje sukurti parengtiniai šiuolaikinės pramonės ir technikos pagrindai, todėl ateityje dauguma objektų bus statoma ir projektuojama savo jėgomis, norime, kad Tarybų Sąjunga nebūtų per sunku padėti Kinijai. Tačiau ir toliau mums reikės prašyti TSRS pagalbos tiems objektams, kurių mes nepajėgsime projektuoti, statyti ir įrengti sa vojų jėgomis.

Antra, KKP CK ir Kinijos vyriausybė pripažino, kad reikia sukonzcentruoti jėgas svarbiausiems objektams statyti, sumažinti bendrą kapitalinės statybos objektų skaičių ir mažiau statant objektų, kurie nėra svarbūs, kad būtų galima geriau įgyvendinti socializmo statybos Kinijos Liaudies Respublikoje principą: "Geriau, daugiau, sparčiau ir ekonomiškiau". Statybos mastas šalyje ir toliau bus didelis ir tempai bus spartūs.

Trečia, dėl buvusių per pastaruosius dvejus metus stichinių nelaimių žemės ūkyje atsirado tam tikrų sunkumų mokėjimo balanso atžvilgiu, todėl, sumažinę statomų su Tarybų Sąjungos pagalba objektų skaičių, mes tikimės sudaryti sąlygas palankesniai mūsų šalių bendradarbiavimui". (Iš KLR vyriausybės delegacijos vadovo Gu Čzo-sinio pareiškimo Tarybų Sąjungos ir Kinijos derybose 1961 metų vasario 10 d.)

Dabar, kaip matyti, "pamiršusi" savo anksčiau aiškintimus, KLR vyriausybė teigia, kad, esą, Tarybų Sąjungos ir Kinijos ryšiai buvę susiaurinti Tarybų Sąjungos iniciatyva ir kaip tik dėl šių priežasčių susidariusi sunki padėtis, kurioje atsidadė Kinijos liaudies ūkis pastaraisiais metais.

Dabar kinų propagandininkai iš kailio neriasi, norėdami įrodyti, kad, esą, Tarybų Sąjungos pagalbos Kinijai iš viso nebuvo, o buvusios tik įprastinės prekybinės operacijos. Stengiantis, kad liaudis užmirštų Tarybų Sąjungos suteiktą pagalbą, Kinijoje net nesivaržoma nuplėšti nuo tarybinių staklių ir mašinų gamyklinius ženklus, šmeižiam, kad, esą, Tarybų Sąjunga tiekusi Kinijai pasenusius įrengimus. Ir šitaip kalbama, nepaisant, kad ne tik patys kinai, bet ir užsienio spauda tvirtindavo, jog su Tarybų Sąjungos pagalba pastatytos įmonės —

Cančunio automobilių gamykla, Charbino elektrotechnikos fabrikas, Lojano traktorių gamykla ir duagelis kitų — yra puikūs šiuolaikinės industrijos pavyzdžiai.

Tie veiksmai turi maža bendro su elementariu padorumu. Paliekant juos Kinijos vadovybės sąžinei, negalima neatkreipti dėmesio į tai, kad jų kaltinimai Tarybų Sąjungos atžvilgiu aiškiai prieštaringi. Iš vienos pusės, jie mėgina apkaltinti TSRS, kad ji nutraukusi savo pagalbą ir sukėlus rimtų sunkumų Kinijos ekonomikai; iš antros — skleidžiami gandai, kad Tarybų Sąjungos pagalba buvusi neefektyvi, nežymi. Tačiau, jeigu sakysime, kad mūsų pagalba buvo "neefektyvi ir nežymi", tai koku būdu jos nutraukimas galėjo padaryti žalos Kinijos ekonomikai?

Kurgi čia, naudojant Kinijos vadovų pamėgtą poskį, tiesa, o kur netiesa? Faktai rodo, kad visais atvejais — vien tik netiesa.

(Bus daugiau)

SKLSP Draugijos Centro Komiteto Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto finansinės apyvartos knygos už laikotarpį nuo sausio 1 d. iki kovo 31 d. 1964 m., padaryta revizija ir atrasta sekančiai:

Pajamų turėjo:	
Pašalpos fonde	\$1,812.85
Pomirtinės fonde	394.92
Atsargos fonde	281.38

Išlaidų turėta:	
Pašalpos fonde	712.00
Pomirtinės fonde	800.00
Atsargos fonde	558.13

Draugijos fonduose yra sekančiai:

Pašalpos fonde	\$ 6,968.28
Pomirtinės fonde	4,427.39
Atsargos fonde	4,267.86

Viso pinigais \$15,663.48

Bonais:

Iš Pašalpos fondo	\$ 2,000.00
Iš pomirtinės fondo	11,000.00
Komiteto kaucijos	550.00

Bendrai \$29,213.48

Kontrolės komisija

K. Kilikevičius
T. Rimdžius
P. Alksnis

Mirus

M. Kurilaitienei

Jos brolienei Aleksandrai Guobienei ir šeimai reiškiamė gilią užuojautą liūdnoje valandoje.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

Iš K

JAV prokurora nedy, kalbėdama stovų konferencijoje tarp kitko, pasakė dalyką. Jis sakė:

"Jaunimas b šalyse atsiels sa siekių, nors jau per savo vyriaus kad laimėjus dalį resnio psaulio",

"Mes privalom kad jaunimas da lio sričių šiandie duryje revoliucij ma padėti. Jo rūs ta prieš sistemas skurdai, berašt spaudai bujoti čius".

Ir jei Vakarų dės jiems, šie re ausidės su kurion temomis, kad at tinių savo siekių' — o

John Diefenba ut lyderis, parei Harold Banks b kitu, SIU tebel nuojamų jūrinini

Daug kas teig jai nusileido SIU tinėse Valstijose

Apsilankykite
geriausiai pat
Dėl platesnių

LIET

"Liaudies B išleidžiamų laikr

Dienraštis
Tris kartus
Du kart į sa
Savaitraštis
DVISAVAI
Mėnesiniai
LAS IR GYVEI
Laikraščių
Priimame u
kame persiuntir
nadiškais pašto
Taipgi prin
virš vardintų lai
tines.

Pusmetinių
"Sporto" — \$2.0
ir Menas" — \$1
mas" — \$1.50;
\$2.00.

Prenumerat
ir turi būti užs
metais, kad gav

Užsakymus

Liaudies Balsas

Iš Kanados Gyvenimo

JAV prokuroras Robert Kennedy, kalbėdamas spaudos atstovų konferencijoje Toronte, tarp kitko, pasakė vieną įdomų dalyką. Jis sakė:

"Jaunimas besivystančiose šalyse atsiels savo idealistinių siekių, nors jam reikėtų lipti per savo vyriausybės galvas, kad laimėtų dalį geresnio, švarresnio pasaulio", ir pridėjo:

"Mes privalome pripažinti, kad jaunimas daugelyje pasaulio sričių šiandien randasi viduryje revoliucijos prieš esamą padėtį. Jo rūstybė nukreipta prieš sistemas, kurios leido skurdui, beraštytei ir priešpaudai bujoti per šimtmečius".

Ir jei Vakarų jėgos "nepažės" jiems, šie revoliucionieriai susidės su kuriomis kitomis sistemomis, kad atsieks tuojautinių savo siekių".

John Diefenbaker, konservatyvus lyderis, pareiškė, kad nors Harold Banks buvo pakeistas kitu, SIU tebelaiiko diskriminuojamų jūrininkų sąrašus.

Daug kas teigia, kad globėjai nusileido SIU bosams Jungtinėse Valstijose ir paliko vis-

ką po senovei, išskyrus pašalinimą Banks.

Naujoji Demokratinė Partija gali nutraukti glaudžius ryšius su Kanados Darbininkų Kongresu, jeigu pastarasis neįsiims reikiamų žygių Didžiųjų Ežerų situacijoje, pareiškė parlamento narys Douglas Fisher.

Jis kaltino KDK lyderius už tylėjimą, nieko nedarymą ryšium su globėjų kapituliacija SIU bosams.

Fisher ypač nepatenkintas, kad SIU prezidentu pastatytas McLaughlin, Bankso pirmoji ranka.

Kaip liberališkai, taip ir konservatyviškai didlapiai parašė ilgus editoriales apie N. Chruščiovą ryšium su gaudais, kad jis miręs, ir ryšium su jo 70 metų sukaktuvėmis.

Visi reišė pasitenkinimą, kad jis tebėra gyvas, sveikas ir toks pat energingas, kaip ir buvo, ir linkėjo jam geros sveikatos ir pasisekimo ateityje.

Visi pripažįsta, kad jis yra vienas iš gabiausių lyderių pasaulyje, nuoširdžiai siekias tautinis ir sugyvenimo vietoje šal-

tojo karo ir tarptautinio įsitempimo.

Policija apie Chatham suėmė keletą "žuvininkų", kurie gali skaudžiai nukentėti. Mat pas vienus rado 900 svarų pikerečių, o pas kitus 600 svarų pikerečių, nelegaliai sugautų su tinkleliais laike neršto.

Už tokį nelegalų žuvų gaudymą gali būti nubausti po \$1.000.

Reikia pripažinti, kad jie verti tokios bausmės. Jie yra ne žuvininkai, bet žuvų naikintojai.

Kanadietis

Kodėl Arklio Kaukolė Kabinama prie Bitynų?

Žmonės, kai dar nepažino gamtos ir jos jėgų, didelę reikšmę teikė įvairiems prietarams. Tikėdami įvairiais burtais, kad ir "blogomis akimis", kurios galinčios nužiuoti žmones, gyvulus, paukščius bei bites, lietuvių valstiečiai nuo seno išgalvodavo ir tam tikras apsigynimo priemones. Bitėms nuo "nužiūrėjimo" apsaugoti bityne ant kuolo būdavo pamaunama arklio kaukolė.

Taip pietryčių Lietuvos dūkai Varėnos rajone teigia, kad bityne turinti būti ant žalgos užmauta arklio galva. Ji apsauganti bites nuo blogų akių, nes pirmą žvilgsnį pritraukianti ta žalga su arklio galva, o jau tolesni žvilgsniai esą nepavojingi. Ilgainiui ši senoji prasmė keitėsi. Pavyzdžiui, rytų Lietuvoje, ypač švenčionių rajone, arklio galvos kaulai būdavo kabinami tam, kad bitės neišbėgtų.

Apskritai arklys, ypač jo galva, senovės lietuvių tikėjimuose ir lietuvių liaudies dvasinėje kūryboje turėjo didelę reikšmę — ji saugodavo tiek sodybą, tiek trobėsius nuo viso pikto. Net ir netikros, o siluetinės iš medžio išdrožtos arklių galvos, pritvirtintos stogo čiukuro galuose, pagal liaudies pačavimus, ginančios pastoges nuo ligų, skurdo, gaisro ir apskritai nuo visų blogybių.

Viena liaudies legenda pasakoja, kad piktosios dvasios, lėkdamos pro gyvenamą namą, tikrai užsuktų į jį, jeigu ne arklių galvos, ant kurių jos gali nutūpti ir pailsėti, ir įeina tikrai į tokius namus, kurių arklio galvos nesaugo. Be to, dar 17 amžiuje vakariniuose lietuviuose prie vyrų kapų buvo statomos išpauotos arklio pavidalo, o prie moteriškų kapų — paukščio pavidalo lentos.

Dabartiniame amžiuje arklių galvos yra jau seniai nustojusios savo simbolinės prasmės, todėl arklių galvų siluetai prie pirkių ir klėčių stogų galų tėra papuošalai.

Šiuo metu sodybose, ypač vyšnynuose ir bitynuose, kabinamos arklių kaukolės turl praktinę paskirtį. Jos prikabinamos taip, kad, ir nestipriam vėjui papūtus, svyruotų ir, ši-

Gordie Tapp ir Pat Harvey, dvi žvaigždės iš televizijos programos "Country Hoedown" pildytojų. Šiuo tarpu ši grupė lankosi Vokietijoje ir linksmina Kanados kariuomenę tenai.

taip sudarydamos gyvą įspūdį, baidytų paukščius. Lietuvių liaudyje plačiai paplitusi nuomonė, kad kai kurie paukščiai, ypač zylės, lesančios bites. Iš tiesų zylės naikina tik tranus.

Todėl paukščiams nuo bičių baidyti lietuviai dar ir šiuo metu dažnai pakabina arklių kaukoles bitynuose.

Iz. Butkevičius

Istorijos mokslų kandidatas

Apsilankykite savo tėvynėje naudojant patarnavimą geriausiajį patyrusių Rytinėn Europon kelionių ekspertų.

Dėl platesnių informacijų prašome kreiptis:

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 QUEEN ST. WEST, TORONTO 2B
Tel. EM. 2-3226

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balso" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "SPORTAS"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATūra IR MENAS"

DVISAVAITINIS žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "TARYBINĖ MOTERIS", "MOKSLAS IR GYVENIMAS" ir "MŪSŲ SODAI".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi primame ir naujas bei atnaujintas prenumeras virš vardintų laikraščių ir žurnalų. Bet šiuo tarpu tik pusmetines.

Pusmetinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$3.00; "Sporto" — \$2.00; "Lietuvos Pionierius" — \$1.50; "Literatūra ir Menas" — \$1.00; "Švyturys" — \$2.50; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$1.50; "Tarybinė Moteris" — \$1.00; "Mūsų Sodai" — \$2.00.

Prenumeratos primamos tik 1964 metų antram pusmečiui ir turi būti užsisakytos ne vėliau kaip gegužės mėnesį šiais metais, kad gavus nuo liepos 1 d. 1964 m.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont. Canada.

Dovanos Giminėms Tarybų Sąjungoje!

UKRAINSKA KNYHA

Priima užsakymus dėl tarybinių aukštos kokybės prekių. Šios "Podarok" dovanos gali būti užsakytos už Kanados pinigus Kanadoj gyvenančių dėl pristatymo Tarybų Sąjungoje.

Dovanos pristatomos per 4-7 savaites po priėmimo užsakymo, be jokių mokesčių gavėjams.

Kainos prieinamos. Štai keletas pavyzdžių (čia neįeina mažas patarnavimo mokestis):

Autom. Moskvich	\$1,757.90	Laivelio motoras	\$132.13
Motorciklas	198.20	Refridžeratorius	133.75
Motorskuteris	211.42	Skalbiamoji mašina	89.71
Vyr. Dviratis	39.64	Siuvamoji mašina	33.31
Moter. Dviratis	40.95	Dulkių siurblys	37.00
Berniukų Dviratis	30.53	Televizorius	194.23
Mergaičių Dviratis	31.18	Patefonas	117.01
Vaikų Dviratis	12.56	Bayan akordianas	123.11

ir daugelis kitų, kaip elektriniai namų apyvokos daiktai, radijo imtuvai, juosteliniai rekorderiai, pianinai, foto kameros, prožektoriai, rankiniai laikrodėliai, binokliai, medžiagos, staltiesės, lovyų uždangalai, divonai, rankšluosčiai, parfumerija.

★ ★ ★

Priedui prie to, Ukrainiska Knyha tęsia reguliary patarnavimą.

Mes siunčiame prekes, pirktas siuntėjo, visas išlaidas sumokėjus Kanadoje; taipgi apmokėtus maisto siuntinius, sudarytus iš kanadiškų ar daniškų produktų.

Mes parduodame visokius dalykus dėl dovanų siuntinių.

Dėl tolimesnių informacijų kreipkitės:

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto 4, Ontario

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

APIE DVIKALBIŠKUMĄ

Nedaug tokių Kanadoje, kurie juoktųsi iš francūzų reikalavimo laikyti jų kalbą lygiomis su anglų, kadangi francūzai yra konfederacijos pagrindas. Bet gyvenimas yra sudaręs visai kitas sąlygas, negu kad buvo tuomet, kai anglai ir francūzai sudarė jungtinę valstybę. Kanada dabar susideda iš 10 provincijų, kurių tarpe tikrai viena yra daugumoje francūziška. Kitoje francūzų yra labai mažai, lyginant su angliais ir kitais, o kai kuriose ir visai mažai. Ir tas sudaro nemažai kliūčių pastatyti abi kalbas lygiomis.

Kas mano, kad bus galima sulaukti tokio laiko, kai visi francūzai kalbės abiejomis kalbomis ir visi anglai po visą Kanadą kalbės abiejomis kalbomis, tas yra nepraktiškas žmogus. To niekad nebus. Taip pat nebus ir to, kad visose kitose provincijose įstaigose būtų vartojamos abi kalbos, kaip kad negalima tikėtis, kad Kvebeko provincijoje visur būtų galima susikalbėti abiejomis kalbomis.

Kalbos žinojimas yra ne vien prestižo klausimas. Tikriausiai, tai praktiškas reikalas. Kvebeko gyventojai gali sakyti, kad jiems užtenka francūzų kalbos, bet praktišku išrokavimu ji negali taip elgtis. Jų provincijoje gyvena daug ne francūzų, taipgi daugelis iš kitur atsilanko. Biznio ir kitais reikalais jie verčiami mokėti anglšką kalbą, nes jeigu nemokėtų, tai jų biznesas galėtų nukentėti. Biznyje, kuris turi reikalus su įvairių kalbų žmonėmis, geriau turėti žmonių, kurie žino ne vieną, bet kelias kalbas. Niekur kitur Kanadoje šis klausimas nėra toks opus, kaip Kvebeke.

Kitose provincijose francūzų kalba netokia svarbi ir biznyje. Mažai lankosi tikrai francūziškai kalbančių žmonių. Gyvenantieji vietoje, kokių tautų jie bebūtų, susikalba angliškai. Žinoma, dar geriau būtų, jei susikalbėtų biznio vedėjai ir kitomis kalbomis. Kai kurie, ypač turintieji reikalus su emigrantais, stengiasi turėti kelias kalbas žinančius.

Tas pat ir su kultūra. Kaip kas norėtų, kitose provincijose televizija, radijas ar kas kita neturėtų pakankamai klausytojų ir žiūrovų spektaklių francūzų kalba.

Kalbų reikalą reguliuoja praktiški reikalai. Taip buvo, taip bus ir ateityje.

KAM AKIS DUMTI

Veiksniai subruzdavo rinkti pinigus labai "dideliam" tikslui. J. Kardelis S. Jakubicko atsišaukimui uždėjo antgalvius: "Kapitalas tėvynei, procentai lietuvybei". Kitaip sakant, norima sukelti tiek pinigų, kad veiksniai galėtų "lietuvybę" palaikyti tikrai procentais. Kapitalas, girdi, bus laikomas tai dienai, kai jie sugrįš kapitalistinės Lietuvos atsteigti.

Niekas negali būti priešingas pastangoms palaikyti lietuvybę. Tai gražus užmojis. Bet kam plepėti apie kapitalą "tėvynei". Tėvynė to kapitalo nereikalauja dabar, nereikalauja ir ateityje. Kapitalizmo laikai tenai praėjo. Dar desėtkas kitas metų ir nebebus čia tų, kuriems taip rūpi atsteigti tą kapitalizmą. Pačioj Lietuvoj maža bebus senojo režimo šalininkų. Rodos kaip neseniai Smetonos režimas išlakstė, o jau tuoj bus 25 metai.

Veikiausiai veiksniai mano, kad žmonės gausiau aukosis, jeigu bus renkamos aukos "tėvynei" remti. Galimas daiktas, kad dar yra tokių naivių žmonių, kurie jiems patikės.

Jeigu toks fondas ir būtų sukeltas, tai jis tikrai nelaimė atneštų veiksniams, nes jie dar labiau susirietų besistengdami tą fondą turėti savo kontrolėj, besivaržydami. Dar to fondo nėra, o jau riejasi. Nepriklausomoj Lietuvoje rašoma:

"Lietuviai aiškiai skaldosi. Kad Amerikos kontinente buvo ir yra komunistų organizacija ir jų spauda, tai seniai žinomi faktai. Bet kad atsirastų laikraštis ir keltų srovę, kuri ardytų lietuvių, ypač pasitraukusiųjų nuo sovietinės okupacijos ir komunistų teroro vienybę, tai jau naujas reiškinys. Ir įdomus tuo, kad "Vienybė", kuri atlieka šį uždavinį, skelbia pavardes žmonių, bendradarbių ir rėmėjų, kurie "kudašių nešė" nuo bolševikų..."

Stojo rikiuotėn stambiausias Pabaltijyje autobusų parko garažas. Jo plotas — 22 tūkstančiai kvadratinų metrų. Garaže įrengtos autobusų techninio aptarnavimo zonos, remonto dirbtuvės, stambus benzino ūkis.

Nuotraukoje: Vilniaus autobusų parko garaže.

Kaip Turime Rengtis Prie Suvažiavimo

LLD nacionalinis suvažiavimas įvyks liepos 4 d., 1964 m., Henry Hudson Hotely, 353 W. 57th St., New Yorke. Suvažiavimo pradžia 9 val. ryto. Suvažiavimo dinodarbis.

1. Atidarymas suvažiavimo ir išrinkimas prezidiumo ir kitų atitinkamų komisijų.
2. Skaitymas praėjusio suvažiavimo protokolo.
3. LLD pirmininkės K. Petrikenės pranešimas - raportas.
4. LLD Centro sekretoriaus J. Grybo organizacinis raportas.
5. "Sviesos" redaktoriaus A. Bimbos pranešimas - raportas.
6. Pranešimai iš kuopų veiklos ir jų apdiskusavimas.
7. LLD naujos konstitucijos pasiūlymas per LLD Centro komisiją K. Petrikenę ir J. Grybą.
8. Nauji sumanymai LLD labui.
9. Rezoliucijų skaitymas ir jų priėmimas.
10. Suvažiavimo uždarymas.

Septintą valandą vakare, to paties hotelio gražioje auditorijoje prasidės Dainos ir muzikos festivalis, kuriame dalyvaus žymiausi dainininkai: chorai, grupės, duetai ir solistai.

Prie šio suvažiavimo turime smarkiai rengtis iš visos USA ir Kanados. Jei kurios kolonijos yra per silpnos ir suvažiavimam delegatų negalėtų atsiųsti, tai būtina nors suvažiavimą turėtų pasveikinti ir duoti jam sumanymų dėl LLD gerovės, o taipgi finansinės paramos suteikti.

LLD Pirmoji apskritis, Chicagos apylinkės, labai gražius obalsius išskėlė: iki suvažiavimo gauti 65 naujus LLD narius ir suvažiavimą sveikins su stambia pinigine auka. Chicagočiai išskėlė LLD Antrąją apskritį — New Yorke ir New Jersey valstijų kuopas — stoti į lenktynes naujų narių gavime ir aukomis suvažiavimo proga paremti LLD knygų leidimo fondą. LLD Antroji ap-

skritis chicagiečių iššaukimą į lenktynes priėmė ir toje veikloje smarkiai darbuosis.

Todėl ir visos kitos apskritys ir kuopos turėtų iki suvažiavimo gražiai pasidaruoti LLD gerovei, kad suvažiavime galėtume tinkamai pasidžiaugti. Labai svarbu, kad kiekviena LLD kuopa LLD organizacijos reikalus diskusuotų ir suvažiavimui sumanymus pateiktų.

Lauksime gražių atsiliepimų.

LLD Centro sekr.

Jonas Grybas

Skirtumai Senatvės Pensijų Planuos

Kaip žinia, premjeras Pearsoias išsireiškė, kad jis gali pataisyti federalinį planą taip, kad jis labiau sutaptų su Kvebeko planu. Kokie gi skirtumai tarp federalinio ir Kvebeko planų?

Federalinis planas apima visus tuos, kurie uždirba nedaugiau \$4,500 į metus, ir numato pensiją iki \$75.00 į mėnesį, pradedant mokėti nuo 65 metų amžiaus, pagrindu 20 procentų uždario. Pavyzdžiui, jei uždariusis į mėnesį bus \$300, tai toks gautų pensijos \$60.00 į mėnesį.

Kvebeko planas apima visus tuos, kurie uždirba nedaugiau \$6,000 į metus, ir numato pensiją iki \$125 į mėnesį, pagrindu 24 procentų uždario.

Federalinis planas numato mokesčius 2 procentų nuo uždario, kurių vieną mokėtų dirbantieji, o kitą samdytojai.

Kvebeko planas numato mokesčius 4 procentų, bet kas virš \$1,000. Vidutiniškas mokeskis būtų maždaug 2.9 procento.

Federalis planas pribreštų per 10 metų. Tai yra, pilnos maksimum pensijos būtų pradėtos mokėti po 10 metų nuo įstatymo priėmimo.

Kvebeko planas pribreštų po 20 metų. Pagal Kvebeko planą,

pilnos pensijos reiktų laukti 20 metų.

Federalis planas reikalauja būtinai prigulėti tik dirbančius pas kitus, o Kvebeko planas verčia prigulėti ir tuos, kurie patys turi kokį užsiėmimą.

Federalinis planas mokėtų pensijas likusiems nariams ir invalidams, o federalinis planas negali apimti šitų, nes tam reikia pakeisti konstituciją.

Kaip matote, labai didelio skirtumo abiejuose planuose nėra. Kvebeko planas siekia daugiau dirbančiųjų apimti ir uždeda didesnius mokesčius, taipgi pribrendimą nukelia 10 metų.

Penktąjį Tūkstantį

Lietuvos Grožinės literatūros leidykla per pokario metus išleido 4,000 knygų bendru 42 milijonų egzempliorių tiražu.

Kokie leidyklos planai šioms metams? Apie tai papasakojo leidyklos vyr. redaktoriaus pavaduotojas V. Visocktas.

— Šiomet numatyta išleisti apie 300 pavadinimų leidinių. Iš lietuvių literatūros palikimo skaitytojai susilauks Pr. Vaičiūčio, L. Rėzos, V. Krėvės, S. Daukanto kūrinių.

Gausu ir literatūros naujienų. A. Gudaitis-Guzevičius parašė romaną "Šamokslas" pirmąją knygą. Romane įtaigiai ir plačiai vaizduojamas 1925-1926 metų politinis ir visuomeninis Lietuvos gyvenimas.

Naujas J. Avyžiaus romanas "Kaimas kryžkelėje" skirtas tarybiniam Lietuvos kaimui. Autoriaus dėmesys sutelktas į žmonių vidinį pasaulį, jų psichologijos vingius, per kuriuos išryškunami kolūkiniame kaime vykstantys poslinkiai.

Apie statybininkus, jų kasdieninį įtemptą kūrybinį darbą, draugystę ir meilę savo naujame romane "Zydrėji ežerai" pasakoja rašytojas J. Dovydaitis.

Neįmanoma išvardinti visų originaliosios prozos kūrinių, kuriuos šiais metais gaus skaitytojai. Jų tarpe M. Slucko ir J. Baltušio novelių rinkiniai, A. Markevičiaus apysaka "Vais tininko duktė" ir kt.

Poezijos mėgėjai susilauks suvenyrinio iliustruoto J. Janonio eilėraščių leidinio, E. Mieželaičio, A. Venclovos, T. Tilvyčio, K. Kubilinsko, V. Bložės, J. Vaičiūnaitės ir kitų mūsų poetų knygų.

Šiais metais išleisime daug literatūros mokslo ir kritikos veikalų. Jų tarpe septintas V. Kapsuko rinktinis "Raštų" tomas, B. Pranskaus "Proletarinė-revoliucinė lietuvių literatūra", V. Abramavičiaus knyga "Tarasas Ševčenka ir Vilnius".

400-osioms Šekspyro gimimo metinėms knygynuose pasirodys D. Judelevičiaus knyga "Gyvasis Šekspyras". Pasikeitimai, įvykę lietuvių tarybinė (Nukelta ant 8 pusl.)

Pas

Nuomonių si visose sr. kairiaisiais ir siais.

Ir nieko nėra.

Per diskus galima išsiaiškinti kuriuos gyve

Būtų keisčiau sutiktų.

Juk ne vie resai, ne vie

Blogiausia vietoj disku nama prie sn keikimo kita galvojančių.

Tokiu kel tikrai blogir

Ypač, atr tina kairiųjų tikėtis daug

Keista ir kiniečiai Ch tariančius v pėliais, bet i kininkais.

Gyvenima kutinio žodž dens nutekė sikeis.

J. Kardel ir jos bendr

Tenai jis kurie, kaip "nešė" nuo b

Mat tame pasireiškia I minčių.

Pokario n aiškėjo ir a tarpe, kurie rėti, ima kl vertinti.

Įdomu, ke ko labai did tų veikėjų l bū Sajungą.

Jie panor kraštą, jo a Kaip Ta daug ko pas listinių šal

nės šalys ge kinti iš Tar

Kas yra rios sistem būti panav gerovei kelt

Protingi i vės jie bebį giasi dalyki kinti.

Bet yra ž ri ieškoti tie sidaro kaip nei iš vietos

Jie dar ke ko pažinimo

DAMASK gumo organ susekė cen rajonuose c ruošiamą g nuversti val

reiktų laukti

as reikalauja tik dirbančius vėbiko planas ir tuos, kurie užsiėmimą.

anas mokėtų nariams ir federalinis planas, nes tam konstitucijai.

labai didelio plane planuose planas siekia tų apimti ir mokėsi, nukelia 10

stanti

es literatūros riorio metus iš bendru 42 tirių tiražu.

planai šioms ai papasakojo aktorius pasockts.

atyta išleisti imų leidinių. ros palikimo uks Pr. Vai- V. Krėvės, S.

ūros naujie- uzevičius pamokslas" pirmame itaigiai jomas 1925- s ir visuome- venimas.

aus romanus ejs" skirtas vos kaimui. s sutelktas i saulį, jų psi- per kuriuos niame kaimė

kus, jų kas- ūrybinį dar- meilę savo Zydrieji eže- vtojas J. Do-

ardinti visų zos kūrinii, is gaus skai- M. Sluckio ir lių rinkiniai, ppsaka "Vais kt.

ei susilauks ruoto J. Ja- leidinio, E. enclovos, T. bilinsko, V. aitės ir kitų

leisime daug ir kritikos septintas V. "Raštų" to- "Proletari- avių literatū- čiaus knyga a ir Vilnius", pyro gimimo uose pasiro- čiaus knyga as". Pasikei- vių tarybinė- S pusl.)

Pastabos

Nuomonių skirtumai reiškiasi visose srovėse, pradant kairiaisiais ir baigiant dešiniisiais.

Ir nieko tame nuostabaus nėra.

Per diskusijas, per debatus galima išsiaiškinti daug dalykų, kuriuos gyvenimas kelia.

Būtų keista, kad visi tuojaus sutiktų.

Juk ne vienodi žmonių interesai, ne vienos visur sąlygos.

Blogiausia tas, kad daug kur vietoj diskusijų ir debatų, einama prie smerkimo ir net praeikimo kitaip suprantančių ir galvojančių.

Tokiu keliu einant, padėtis tiktai bloginama.

Ypač, atrodo, tai nedovanotina kai kurių tarpe, kur galima tikėtis daugiau susipratimo.

Keista ir nesuprantama, kai kiniečiai Chruščiovą ir jam pritarančius vadina ne tik iškrypėliais, bet ir imperializmo talkininkais.

Gyvenimas dar netarė pasakutinio žodžio. Dar daug vandens nutekės ir daug kas pasikeis.

J. Kardelis vanoja Vienybę ir jos bendradarbius.

Tenai jis suranda net tokių, kurie, kaip jis sako, "kudašių nešė" nuo bolševikų.

Mat tame laikraštyje kartais pasireiškia Kardeliui priešingų minčių.

Pokario metais daug kas paaiškėjo ir atsiranda ir dipukų tarpe, kurie pradeda kitaip žiūrėti, ima klausimus kritiškiau vertinti.

Idomu, kad iš Kanados išvyko labai didelė grupė kapitalistų veikėjų ir biznierių į Tarybų Sąjungą.

Jie panoro arčiau pažinti tą kraštą, jo atsiekimus.

Kaip Tarybų Sąjunga gali daug ko pasimokinti iš kapitalistinių šalių, taip kapitalistinės šalys gali daug ko pasimokinti iš Tarybų Sąjungos.

Kas yra gera, nežiūrint kurios sistemos atliekama, turi būti panaudota visur žmonių gerovei keiti.

Protingi žmonės, kokios srovės jie bebūtų, visuomet stengiasi dalykus pažinti, išsiaiškinti.

Bet yra žmonių, kurie nenori ieškoti tiesos, pažinimo, o užsidaro kaip kokiam kevale ir nei iš vietos.

Jie dar keikia tuos, kurie ieško pažinimo, tiesos.

J. Y.

DAMASKAS. — Sirijos saugumo organai praneša, kad jie susekė centraliniuose Sirijos rajonuose dvarininkų feodalų ruošiamą ginkluotą sąmokslą nuversti valdžią.

Buržuazinių nacionalistų, vokiečių okupacijos metais siautėjusių Skuoda apylinkėse, teisminis procesas. Nuotraukoje: kaltinamųjų suole.

Ką Kiti Rašo

Vėją sėja, audrą piaus

Kuo gi prezidento Goularto valdžia nusikalto? Ką ji padarė blogo, kad reiktų prieš ją sudaryti fašistinį sąmokslą, kad ją reiktų nuversti?

Pirmiausia: J. Goulartas nebuvo ir nėra komunistas; jis komunizmui priešinosi ir tebesipriešina, net ir pabėgęs į Urugvajų. Jo ir jo valdžios didžiausias nusidėjimas buvo tas: jis stoji už kai kurias visuomenines reformas, už jų pravedimą. Jis stoji už tai, kad nedirbama žemė, kuri priklauso didiesiems žemvaldžiams, būtų atiduota tiems, kurie ją dirbs. Tai patys didžiausi Goularto "griekai".

Prezidentas Goulartas matė, jautė, žinojo, kad Brazilijos liaudis, verčiama bausais skurdo, ruošiasi sukilti, kad ji ilgiau nebegali gyventi taip, kaip ligi šiol gyvena. Todėl Goulartas norėjo nors dalinai patenkinti jos reikalavimus — aprūpinti kai kuriuos valstiečius žeme, kad jie galėtų nedirbama žemę dirbti ir palengvinti savo buitį.

Už tai valdančioji klasė, remiama JAV kapitalistų, remiama katalikų dvasininkijos, nusitarė Goulartui nedovanoti. Brazilijos liaudis, reikia pasakyti, nebuvo paruošta smurtui kelią pastoti. Goulartas, mūsų nuomone, pirmiau, negu pasisakė už kai kurias reformas, turėjo apvalyti armiją nuo fašistinių generolų, kad jie negalėtų padaryti tai, ką padarė.

Na, ir dabar ant Brazilijos žemės užgulė (laikiniai) tamsi reakcijos naktis. Tūkstančiai "nužiūrėtų" žmonių suarestuoti ir sukišta į kalėjimus. Net ir šalies Kongreso pažangesni deputatai mėtomi iš Kongreso ir areštuojami. Generolai pasiryžo Braziliją apvalyti nuo komunizmo.

Kokie jie kvailii! Tuo pačiu kartu, Washingtone reiškiamas ne nusiminimas, o džiaugsmas, kad taip įvyko,

kad fašistinis elementas atliko smurtišką perversmą!

Ne vienas žmogus šiandien paklaus: Ar tai Alliance for Progress buvo įkurtas tokiam Lotynų Amerikos žmonių gerbūvio kėlimui?

Klysta ponai Washingtono ir Rio de Janeire, jei jie mano, kad šis smurtas, kurį jie vadina "revoliucija", sulaukys Brazilijos liaudį nuo kovos už naują rytojų. Smurtu ir žmonių kalinimais nieks niekur masių judėjimo nesulaikė, nesulaikys jo ir Brazilijoje. O kas vėją sėja, tas audrą piauna.

— Laisvė

Neheroiškas herojus

Keliant mirusį generolą Douglas MacArthur į aukštynes, skelbiant jį herojum, neapsakomai dideliu vyru, paskelbtas jo interviu su dviem žurnalistais, parodo jį visai kitokiu — atseit kokiu jis tikrai buvo.

Komercinė ir stambaus biznio spauda, taipgi kai kurie politikai ir pareigūnai, bandė perstatyti generolą tokiu, kokio istorija neturėjus. Tos pastangos nesunkiai suprantamos. Šiame kapitalizmo persiploėjimo laipsnyje, generolai ir aukšti politikai laikomi svarbiausiais žmonėmis.

Bet pats generolas MacArthur, savo interviu laikraščių atstovams, visai kitaip pasirodė. Jis sakė planavęs ir būtų galėjęs Kiniją sunaikinti 10 dienų panaudodamas tarp 30 ir 50 branduolinių bombų ir 500.000 Čiang kai-šeko nusigyvenusios armijos.

Jį nuo to sulaukė Britanijos valdžia paveikdama į JAV vyriausybę ir "išduodama Kinijai" visos jo plano slapybes. Ką jis pasiūdaves Vašingtonan po 48 valandų jau žinojo Kinija.

MacArthuras kaltina buvusį valstybės sekretorių Achesoną "pažabojimu prezidento Trumano karingų instinktų".

Gen. Eisenhowerį jis vadina durnium. Trumano vyriausybę anglofilais (anglų mylėtojais). Jis taip gi atakuoja generolus Marshall, Ridgeway, Clark ir Taylor. Jis sako J. F. Dulles irgi paneigęs jo planus.

Šis interviu duotas laike karo, bet apsalygotas viešai skelbti tik kada MacArthur bus miręs parodo, kad ponas generolas nebuvo nei didvyris, nei herojus.

Jei jo planas būtų priimtas, būtume turėję naują pasaulinę karą. Atakos ant Kinijos būtų įtraukę Tarybų Sąjungą, nes tuomet Kinija pilnai laikėsi su TSRS. Taigi, būtume turėję naują pasaulinį karą, kuris jau dabar aišku, nebūtų galima laimėti.

— Vilnis

"Amžinas prezidentas"

Haiti respublika — negrų respublika Lotynų Amerikoje. Haiti kartu su Dominikonų respublika įsikūrusios Hispaniola saloje, Karibuose.

Vis buvo tikėtasi, kad ten bus einama prie demokratinės santvarkos. Bet respublikos prezidentas Duvalier išdidžiai paskelbė:

— Aš esu amžinas Haiti respublikos prezidentas. Aš esu išimtis, nes tokių vyrų, kaip aš, mūsų šalis tegali 50 ar 70 metų bėgyje pagimdyti tik vieną.

Haiti respublikoje gyvena apie keturi milijonai žmonių, iš kurių 90 procentų yra beraščiai.

Duvalieras dar nesenais amžiumi, tik 54 metų amžiaus, bet jis save vadina "respublikos tėvu".

Bloga ir gėda, kad taip įvyksta. Bet ar tūlose kitose Lotynų respublikose geriau? Matome, koks košmaras vyksta Brazilijoje.

Galime drąsiai pasakyti: visuomet taip nebus!

— R. Mizara

Nusišneka ir gana

"Sandaros" redaktorius net "editorialą" išpyškino ir labai svarbia tema: "Apie istorinius argumentus."

Pagrūmojęs lenkams "va-duotojams", kad jis turįs pretenzijų į Dancigą, nes kadaise ten gyvenę Vaidylos pusbroliai prūsai, pagaliaus numoja ranka ir sekamai užbaigia:

"Ir bandyk dabar kalbėtis su tokiais žmonėmis!"

Na, ką padarysi. Lenkai bėgliai juk nei kiek negeresni už lietuviškuosius savo tavorščius iš ALT'o.

Dėlto, kad lenkiškieji ir lietuviškieji "veiksniai" Čikagoje rieiasi ir jau nebesusišneka, Lietuvai ir Lenkijai nei šilta, nei šalta.

— L. Jonikas

Pradeda suprasti

Naujųjų ateivių kultūrininkai, rašytojai ir šiaip jau plunksna darbuotojai netikėjo, kai mes jiems sakėm, kad jų emigracijoje laukia liūdnas li-

ŠYPSENOŠ

Mirties priežastis

"Tai sakai, gydytojai, kad reikia pakeisti mirties dokumentą?" paklausė nustebeęs sekretorius. "Bet gi tur būt ir jums, gydytojai, yra žinoma, kad tai prieš reguliacijas?"

"Aš tą žinau, bet negalima taip palikti. Matote, aš skubėjau ir nekreipiau tinkamos atydos. Taip išėjo, kad toj vietoj, kur reikėjo pažymėti mirties priežastis, tai aš tenai pasirašiau".

Geras bosas

"Ar aš negalėčiau išlikti iš darbo rytoj?" pasiprašė darbininkas bosą. "Mano žmona nori, kad aš padėčiau jai atlikti pavasarinį namo apšvarinimą".

"Ne, negaliu apsieiti be tavęs", atšovė bosas.

"Labai ačiū. Aš žinojau, kad galiu jums pasitikėti".

O kaip su gėrimais?

"Cigaretų pardavėjai išrado visokius kostuvus, kurie pašalina iš cigaretų pavojingus dalykus, bet kodėl nieko neišranda degtinės gamintojai?"

"O ką gi jie gali iškošti iš degtinės?"

"Vandenį, ledus."

kimas, stačiai išnykimas, atskilusių nuo tautos.

Dabar kai kurie tą pradeda suprasti. Net ir toks aršus antitarybinis plunksnagrauža Bronius Raila jau tą pranašauja. Kalbant apie rašytojus jis jau pažymi: "... mūsų ateitis tamsiausia ir ji vis eis tamsyn. Juo rašantieji daugiau rašys, tuo jų kasdienos gyvenimas eis skurdyn".

Pasakyta trumpai, bet labai daug. Praeis dar koks dešimtmetis kitas, ir būkime tikri, iš jų visos veiklos neliks nei nagių, nei ragučių. Mat, istorijoje nėra atsitikimo, kad tautos atskalūnai neišnyktų tautiškai. Tarp svetimų asimiliacija nugalė ir pačius atspariausius.

— S. J. Jokubka

Kas Kaip Remia Liudies Balsą

L. Balčiūnas, Red Lake, Ont., užrašė dvi naujas prenumeratas, atsinaujino sau, į Lietuvą atnaujino šešias prenumeratas ir paaukojo \$2.00.

Dr. J. S. Stanislovaitis, Waterbury, Conn., atsinaujindamas prenumeratą paaukojo \$10.00.

J. Pauliukas, Chicago, Ill., prisituntė atnaujintų prenumeratų.

J. Kirstukas, Naperville, Ill., atsinaujindamas prenumeratą paaukojo \$5.50.

Administracija

Montrealo žinios

Pirmosios Gegužės Banketas

Gegužės 2 d. Ukrainų Kultūros Centre, 6546 St. Lawrence Blvd. (prie Beaubien St.), yra ruošiamas didelis tarptautinis banketas, atžymėjimui Pirmosios Gegužės, kuri gimė Jungtinėse Amerikos Valstijose ir dabar plačiai apvaikščiojama visame pasaulyje, kaip darbo žmonių šventė.

Banketas bus įvairus ir tūriningas: bus turkių vakarinė, meninė programa, susidedanti iš dainų ir šokių, o kalbėtojai nušvies apvaikščiojimo reikšmę ir palies taikos reikalus, kurie šiuo laiku yra patys opiausi reikalai.

Lietuviai, kaip ir kitų tautų žmonės, nuosirdžiausiai yra kviečiami dalyvauti šiame taip svarbiame darbo žmonių šventės apvaikščiojimo bankete.

Banketas prasidės 6 v. vak.

Ištikio Didelė Nelaimė

Balandžio 10 d. šios kolonijos plačiai žinomą gyventoją drg. B. Juraitį ištikio didelė nelaimė: krito nuo kopėčių ir

Gera Proga Ant Farmos

Gali lankyti karves, kurias galima perimti iš mūsų. Žemė naudotis veltui. Prašome kreiptis adresu: 8424 Blvd. Gouin East, Montreal, Que.

Vakarašis nuo 7 iki 10 val. telefonu: 665-4117.

sulaužė rankos kaulus, taipgi labai sužalojo koją. Šiuo laiku ligonis yra grįžęs iš ligoninės į savo namus. Linkiu greitai pasveikti.

Susilaukė Sūnelio

Albertas ir Jennie Dasiai

Plaukia Dainos iš Širdies

Neilga Komunarų gatvė. Ji prasideda nuo Lenino prospektu ir už kelių šimtų metrų baigiasi ties prasivinguojančia Nerimi. Šioje gatvėje stovi niūrokos išorės pasenusio stiliaus triaukštis namas, paženklintas memorialine lenta. Ji mums pasako, kad šiame name 1919 metų sausio 12 d. su fašistiniais legionieriais didvyriskai kovėsi už Tarybų valdžią ir žuvo penki komunarai.

Pastatas išliko iki šių dienų be ypatingų reformų. Kaip anksčiau jame buvo klubas, taip ir dabar veikia klubas. Šiandien jis vadinasi Liaudies ūkio tarybos klubas. Vakarašis čia ilgai pro langus sklinda šviesa, ateina ir išėina merginos, vaikinai, senesnio amžiaus vyrai. Skamba dainos.

Klube vyksta Liaudies ūkio tarybos vyrų choro repeticija. Labai įvairi šio choro sudėtis. Dainuoti čia ateina ką tik kombinėzų nusimetęs gamyklos stalius, šaltkalvis, įstaigą palikęs tarnautojas, inžinierius, projektuotojas. Ne vieno jų

(Mikalauskaitė) susilaukė pirmagimio sūnelio. Tėvai ir "Garnė" džiaugiasi šia "garnio" dovanėle.

Priešvedybinė Partija

Verduniečiams Robertui Kinui ir Ingridai Peigelytei balandžio 11 d. buvo suruosta priešvedybinė partija. Jų vestuvės įvyks gegužės mėnesį.

K.

kas vadovas. Jis taip pat vadovauja Liaudies ūkio tarybos moterų chorui.

Dabartiniu metu vyrų choro sudaro 117 dainininkai, įvairiausių profesijų bei užsiėmimų dainos mėgėjai. Šiame chore taip pat dainuoja ir iš Brazilijos sugrįžęs Vilniaus skaitiklių fabriko darbuotojas Jonas Petrauskas. Jis daugelį metų dalyvavo imigrantų savi-veikloje San Paulo mieste. Iš ten parvykęs, jis aktyviai dalyvauja choro veikloje, jo bosas skamba sodriai, galingai.

Kolektyvas yra darnus, gražiai susiklausantis. Jo puikias dainas vis labiau pamėgsta gausūs klausytojai, jo dainos skamba vis melodingiau ir plačiau.

Liaudies ūkio tarybos vyrų choras siunčia savo nuosirdžius sveikinimus ir paskatinimo žodžius visiems pažangiesiems užsienio broliams bei sesėms, susibūrusiems į meno kolektyvus, dainuojantiems savo gimtojo krašto skambiasias dainas.

Vilnius.

CHESTER, Pa. — Šimtai negrų pikietavo tas krautuves, kurios praktikoja segregacija.

Amerikiečių Nuostoliai Pietiniame Vietname

Nors JAV autoritetai sako, kad 15,000 amerikiečių Pietiniame Vietname tarnauja tik-tai kaip instruktoriai, tačiau tikrumoje taip nėra. Tai rodo amerikiečių nuostoliai.

Praėjusiais metais JAV militarinės jėgos Pietiniame Vietname turėjo nuostolių 503 užmuštais, sužeistais ir dingusiais. Nesakoma, kiek buvo užmuštų ir dingusių.

Šiais metais iki balandžio 12 dienos amerikiečiai turėjo nuostolių 309 užmuštais, dingusiais ir sužeistais. Iš to skaičiaus 31 užmuštas ir du dingę. Sužeistų 276.

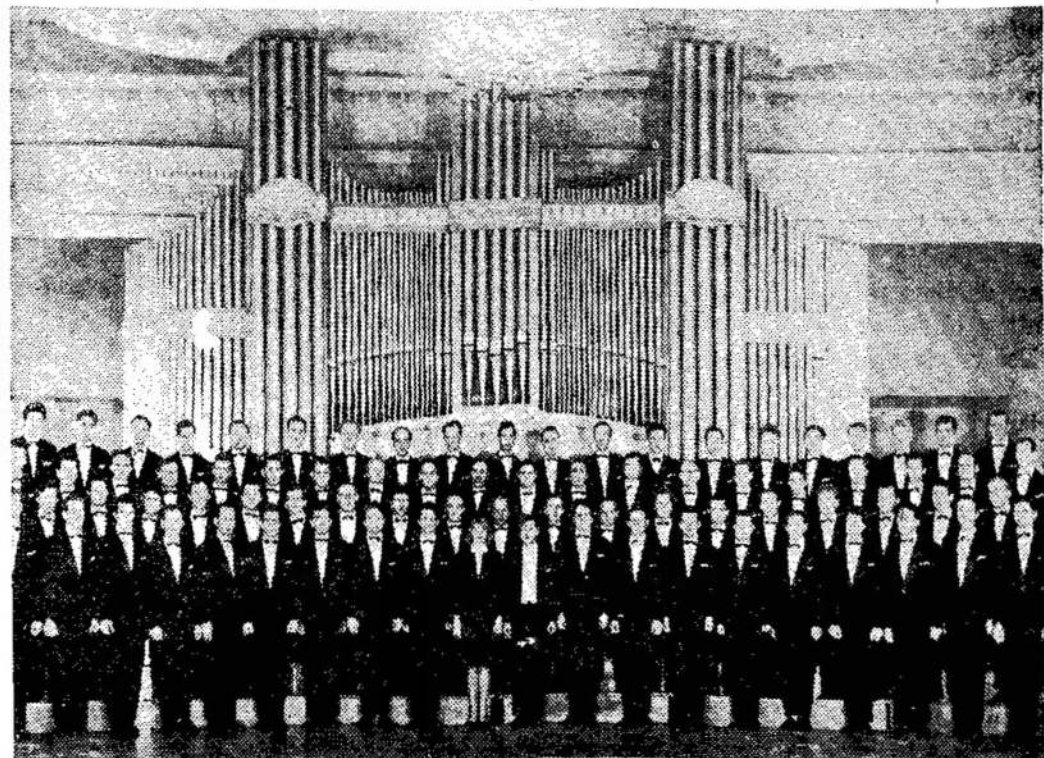
Taigi, per 15 mėnesių amerikiečiai turėjo nuostolių 812.

Pažymėtina, kad šiais metais nuostoliai daug didesni. Kal pernai kas mėnesį būdavo netenkama užmuštais, sužeistais ir dingusiais vidutiniškai po 42, tai šiemet išėina po 91.

ZENEVA. — Socialistinės šalys reikalauja, kad Kinija būtų įleista į Jungtinių Tautų pasitarimą ekonominiais klausimais.

Liaudies ūkio tarybos vyrų choro dirigentas Juozas Vanagas

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malnourmu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

— Tik ka-
mas, kad an-
pės nusileid-
rinkite savo
jūs išvyksite
"Kovo" grup-
ma. Jis lauk

Gogelis su
Naujamesči-
loje niekam
jog, baigę ap-
tantieji iš m-
važiuoja ne-
tiesiog į e-
smalsesnieji
ti. Pas Želn-
tami — pa-
mauskas, Bu-
Visi kiek pa-
džiais apie j

Išlydėti iš
santų atvyk-
kas Arnolda
lipant į maš-
sakė išsirikti

— Svarbi
vyns soviet-
ti mus dom-
Tačiau vien t-
apsiribos. O
tenkintų Tar-
tojų grupes.
atsargų galė-
luoti. Galima
te nuo front-
kiečių kare
Juos taip pa-
grupes. Jeigu
tais veikite s-
ganų vardu.
ventojų nepa-
valdžia, ir tu-
dinga jums.
tarnavote fi-
pasitiki jumi-
gą atkeršyti

Priešais ri-
nantas Jonuš

— Galimas
pe atsiras v
suabejos arb-
eiti pas bolš-
jis. — Primi-
kyklą atrink
kurių bolšev-
pasigailės.
galvotų nus-
— tai jam i-
vyks. Pas m-
nuotraukos i-
kurių galima
vaizdą apie
veiklą. Išdav-
bylos atsidu-
mo organų re-

Pažiūrėjus
sunkiai galėj-
daugelio iš j-
gyvuliška ba-
pratę žudyti
Be abejo, tek-
kiais žmonėn-
ginklą. Div-
mašiną ir žve-
tą į gerai pa-
šiuose mūruo-
šnipinėti, žud-
salų, žudyti

ST. KALINAUSKAS

Paskutinė Radiograma

Dokumentinė Apybraiža

(Taša)

— Tik ką gautas pranešimas, kad anksčiau siųstos grupės nusileido sėkmingai. Surinkite savo žmones. Šiandien jūs išvyksite į aerodromą. Iš "Kovo" grupės gauta radiograma. Jis laukia jūsų.

Gogelis surinko Šimonių ir Naujamiesčio grupes. Mokykloje niekam nebuvo paslaptis, jog, baigę apmokymą ir išvykstantieji iš mokyklos, kursantai važiuoja ne kur nors kitur, bet tiesiog į aerodromą. Todėl smalsesnieji atėjo atsiveikinti. Pas Želnį atėjo seni pažįstami — panevėžiečiai Kosmauskas, Butkus ir Remeikis. Visi kiek pasėdėjo, keliais žodžiais apie praeitį persimetė.

Išlydėti išvykstančių diversantų atvyko ir pats pulkininkas Arnoldas. Prieš jį sušlipant į mašiną, Arnoldas pasakė išsirikavusiems šnipams:

— Svarbiausias jūsų uždavinys sovietų teritorijoje rinkti mus dominančią medžiagą. Tačiau vien tuo jūsų darbas nepasiribos. Organizuokite nepatenkintų Tarybų valdžia gyvenotojų grupes. Kol kas iš savo atsargų galėsite jas ir apginkluoti. Galimas dalykas, užtiksite nuo fronto pasilikusių vokiečių kareivių ir karininkų. Jūs taip pat įtraukite į šias grupes. Jeigu bus galima, kartais veikite sovietų valdžios organų vardu. Tai padidins gyventojų nepasitikėjimą naująja valdžia, ir tuo pačiu bus naudinga jums. Visi jūs šauniai tarnavote fiureriui ir fiureris pasitiki jums, duoda jums prąga atkeršyti bolševizmui.

Priešais rikiuotę išėjo leitenantas Jonušas.

— Galimas dalykas, jūsų tarpe atsiras vienas kitas, kuris suabejos arba net panorės pereiti pas bolševikus, — pasakė jis. — Primenu, jog į šią mokyklą atrinkti tokie žmonės, kurių bolševikai niekada nepasigailės. Jeigu toks bailys galvotų nuslėpti savo praeitį — tai jam irgi niekada nepavyks. Pas mus lieka visų jūsų nuotraukos ir asmens bylos, iš kurių galima susidaryti puikų vaizdą apie jūsų ankstyvesnę veiklą. Išdavystės atveju šios bylos atsidurs sovietų saugumo organų rankose.

Pažiūrėjus į šnipų veidus, nesunkiai galėjai pamatyti, jog daugelio iš jų akyse atsispindi gyvuliška baimė. Jie buvo įpratę žudyti žmones iš pasaly. Be abejo, teks susidurti su tokiais žmonėmis, kurie irgi turi ginklą. Diversantai sulipo į mašiną ir žvelgė paskutinį kartą į gerai pažįstamą mokyklą. Šiuose mūruose visi jie išmokė šnipinėti, žudyti viešai ir iš pasaly, žudyti nesukeliant garso

ir žudyti nepalikant pėdsakų, žudyti peiliu, virve... Tačiau neišmoko suprasti viso padėties beviltiškumo ir savo pačių niekšiško.

Atvykęs į Vormdito aerodromą, Želnys pirmiausia susipažino su savo būsimuoju radistu Kirduliu. Tame pat kambaryje, kur beveik prieš porą mėnesių sėdėjo Alekna su savo vadu "Kovu", dabar sėdėjo tos pačios Lederio mokyklos auklėtinis Kirdulis. Želnys jį pažino.

— Vyrukas patikimas, — nusprendė Želnys. — Ir vermachte savanoriu tarnavęs, ir šiaip apsitrynęs.

Pavakary Želnys nuėjo į sandėlį galutinai sutvarkyti visos grupės apginklavimo ir apšaukimo atsiimti visų paskirtų daiktų ir pinigų.

Iki vėlyvo vakaro visi ruošėsi skridimui. Sutemus Želnui pranešė, jog oras nepalankus ir nebus skrendama. Lėktuvas neskrido ir sekančią naktį, ir dar sekančią. Belaukiant praėjo savaitė, įpusėjo ir antra. Dar daugiau prisnigo. Kas naktį bent kelis kartus būdavo skelbiamas oro pavojus.

Vieną vakarą vis tik įsakė sėsti į lėktuvą. Visi tempė ir krovė daiktus kažkaip nenoriai, nerangiai. Tuo pačiu lėktuvu turėjo skristi ir Gogelio grupė. Buvo matyti, kad šios grupės vyrai irgi nelabai noriai skiriasi su Vokietija. Juk, rimtai pagalvojus, kiekvienas iš jų nemažai nusipelnė fiureriui, o štai dabar tas pats fiureris išsiunčia juos iš reicho žemės ir meta nežinia kur.

— Ar nepaklysimė tokioj tamsoj? — sunerimo Želnys.

Zegerkė šyptelėjo. — Nebijokit. Lakūnas patyręs. Juk ir "Kovo" grupė jis nugabeno. Be to, kol nusikrisit, užtekės mėnulis.

Ir štai lėktuvas virš fronto linijos. Kažkur po debesis braido prožektorių juostos, tačiau apačioj nieko nematyti. Lėktuvas, prislopinęs motorų gaudima, beveik tyliai slysta į rytus, paskui šiek tiek pasuka į šiaurę.

Pirmiausia bus nuleista Naujamiesčio grupė, — šūktelėjo desantą lydintis vokiečių žvalgybos karininkas.

Gogelis aiškina Želnui:

— Daug nesivaržyk. Jeigu aptikai kokį bolševikėlį — drąsiai suvaryk kulka į kaktą. Žvalgyba sau, o mes vėl sau. Juk negi sėdėsi pakrūmėj rankas sudėjęs ir tik žineles perdavinėsi per radiją.

Ir beveik tuo pat metu palydovas pranešė:

— Skubėkit. Naujamiesčio grupė. Apačioj kažkoks miestelis. Pagal apskaičiavimus tai

turėtų būti Naujamiestis. Orientyvas — bažnyčia dviem bokštais. Bet dabar nieko negalima įžiūrėti. Nušokę viską susirasite.

— Susirikiuokit nustatyta tvarka. Šokti pagal mano komandą: "Trys". Uždelsusieji šuolį bus nušauti, — pasakė palydovas, išsitraukdamas pistoletą, — nes uždelsimas gali išsklaidyti visą grupę.

Želnys paspaudė Gogeliui ranką ir atsistojo prie liuko. Viena po kitos numiro į žvaigždėtą naktį dėžės su šaudmenimis.

— Vienas, du trys... Pro liuką švystelėjo Želnys. Stačia galva į ledinę naktį nėrė Kirdulis...

Ir tik vienas Žygas, išsiskleidus parašitui, gerai apžvelgė po kojomis tįsojantį miestelį ir nusikeikė.

— Ot rupūžės. Tikriausiai bus mus ant Smilgių nutėškę.

Tolumoje tilo Šimonių girios link pasukusio lėktuvo gurgėjimas.

— O — įvykiai už Palėvenėlės.

Naktis buvo nerami. Žingsniuodami aplink štabo būstinę, Vladas negalėjo atsikratyti mintimi: "O kaip ten? Ką dabar veikia vyrai?" Kaip gaila, jog kaip tik šandien, kai visa įgula išsiruosė į tokią rimtą pasala, jam teko eiti į sargybą. Gal dabar vyrai kaip tik supa banditus? Gal banditai atsisaudydami bando pasprukti. Vladas trumpam sustoja ir įsiklauso. Tylu taip, jog atrodo girdisi, kaip žvaigždės mirksi. Vėl grikiš sniegas po veltiniais. Motina, išleisdama jį į liaudies gynėjus, pasakė:

— Vladuk, būk atsargus. Juk tu vienas man belikai...

Taip, Vladas vienas. Nors ne, ne vienas. Atėjęs į būrį, jis čia rado daug draugų. Labai gerų draugų. Štai Boria, vienmetis. Vladas žino: būtų reikėlas, jis krūtine uždengtų Borią nuo banditų kulky. O Boria? Taip, jis irgi nesuabejotų. Ir motina čia, miestelyje gyvena. Reumatą jai, jau kelinta žiemą nuo lovos vos benulipa. Bet, sugrįžęs į namus, Vladas visuomet randa karštos arbatos puodelį. Žino Vladas, kad motinai sunku ugnį prakurti, virdulį užkaisti, bet ir negali motinai uždrausti ką nors dirbti. Įsižeistų. Juk ji dėl savo vienintelio sūnaus stengiasi. Visuomet pasako:

— Įsipilk, Vladuk, karštos arbatos. Sušalai tuos galvažudžius begaudydamos.

Galvažudžiai. Juk niekas kitas kaip jie ir tėvą keturiasdešimt pirmą sušaudė. Tokie pat, baltaraiščiai. Už ką sušaudė? Tiesiog už tai, kad žemės, nuosavo kampo neturėjo. Kažkoks kamuolys atsiritu iš krūtinės ir užgniaužė gerklę. Ech, susitiktų dabar Vladas tuos, kurie jo tėvą sušaudė! Bet juk ir visi jie vienodi: visi šaudė ir dabar šaudo.

Jau ir praušo, o vyrų vis dar nėra. Takeliu, aplenkdamai

vienas kitą, atskuba du valstiečiai. Matyt, jog reikalas kažkoks labai skubus. Vladas pasitinka juos.

— Kur skubat?

— Mes pas vadą. Su labai svarbiu reikalu, — uždusęs aiškina jaunesnysis.

Vyresnis, apšarmojusiais ūsais, atvirai iškloja visą reikalą:

— Mes parašintą radom medį pakibusį. Važiuojam anksti rytą į Kupiškį ir pamatėm netoli nuo kelio kyburiojantį.

— Kur? — nejuociom išsprūsta Vladiui.

— Už Palėvenėlės. Pora kilometrų už miestelio.

Vladas peržvelgia abu valstiečius. Ne, tikriausiai, nemeļuoja. Dėl visą ko pasiteirauja:

— O jūs kas tokie?

— Mes kaimiečiai. Paprasti žmonės. Bet pamatėm parašintą ir pagalvojom: negerai, kad jis taip ant šakos kaba. Mūsiškis nebūtų jo ten palikęs, — sako ūsočius.

Vladas palydi abu valstiečius iki viršininko kakbario ir vėl grįžta į kiemą... Pagaliau! Vorele žengia vyrai. Kur Boria? Yra ir Boria. Antai jis su atlapota kepure. Linksma.

— Pasisekė? — sustabdo jį Vladas.

— Porą pačiupom. Kiti, matyt, suodė apie pasala, ar kuris galas nesirodė. Tik du.

— Gyvus?

— Ne, nesileido artyn. Atšaldėm.

Boria patenkintas. Juk vienas vos nepaspruko. Ne kieno kito, o paties Borios kulka ji ir pasivijo.

— O žinai, atrodo, pas mus dar įdomesni paukšteliai atskrido, — paslaptinai pranešė Vladas. — Žodžiu, viskas tuoj paaiškės. Čia tokie žmogeliai apie juos pranešė. Dabar pas viršininką tebesėdi.

Sargybos pamaina pasibaigė. Vladas kartu su Boria nuėjo į sargybos būstinę atiduoti kailinius ir veltinius. Tarpduryje susitiko išeinančius abu valstiečius.

Į sargybos būstinę, kur būriavosi tik ką iš pasalos grįžę liaudies gynėjai ir įgulos kariai, įėjo viršininkas. Kalbos aptilo.

— Vyrai, reikalas svarbus ir skubus, — pasakė viršininkas. — Už Palėvenėlės surastas medyje pakibęs parašintas. Galimas dalykas, hitlerininkai šią naktį bus nuleidę šnipų desantą. Reikia skubėti, kol pėdos dar neatšalusios. Žinau, jog visi esat pavargę, todėl važiuos tik savanoriai.

Savanoriais pasisiūlė visi. Todėl, palikus rezerve keletą žmonių, netrukus kelios rogės jau čiuožė kietai suvažinētu keliu.

— Tu dėk galvą man ant milinės ir numik, — pasiūlė Vladas snūdurojuojančiam Boriui. — Kelias tolimas.

Stipriau užsimaukšlinęs kepurę, Boria susirangė rogėse ir padėjo galvą Vladiui ant krūtinių.

Jau ir praušo, o vyrų vis dar nėra. Takeliu, aplenkdamai

Supliuškęs, apgobęs nuskurusios lauko pušelės viršūnę ir dalį šakų, šilkinis kupolas keļiose vietose buvo šakų perdurtas.

— Vokiškas. Su tokiais nuleidžiami kroviniai, — viską apžiūrėjęs, pranešė viršininkas.

Sniegas aplink pušaitę buvo ištryptas daugelio kojų. Matyt, aplinkiniai valstiečiai buvo susirinkę apžiūrėti neįprasto dalyko. Aplinkui zujo keletas paauglių, pora moterėlių ir keli vyrai žiūrėjo į viską iš tolo, sustoję ant kelio.

— Dėde, — timpltelėjo vienas pipiras viršininką. — Aš pats pirmas čia atėjau. Eidamas mokyklon pamačiau. Ir mokyklon nebeėjau, — prisipažino.

Viršininkas pasivedė berniuką į šalį.

— Pėdų jokių nematei? — paklausė.

— O kaipgi. Buvo. Daug buvo. Visos veltinių pėdos. Ir va ką radau, — džiaugdamasis, kad ir jis gali padėti šiems kariais ir didžiudamasis, kad pats viršininkas su juo kalba, berniukas ištraukė iš kuprinės sumindžiotą, šlapią odinę pirštinę.

Viršininkas pavartė pirštinę, apžiūrėjo.

— Daugiau nieko nerada? — pasiteiravo.

Vaikas nuraudo. Akimirka dvejojo. Paskui įkišo ranką į kailinėlių kišenę ir, ten ilgokai pasirausęs, ištiesė viršininkui vokiško pistoleto šovinį.

— Dabar bėk į mokyklą, kovotojau, — paliepė viršininkas.

Visi nedidelėmis grupelėmis pasiskirstė po laukus ieškoti kokių nors kitokių pėdsakų. Netoli miško pavyko surasti sudraskytą parašintą ir metalinės dėžės bei šaudmenų likučius. Matyt, viskas buvo sprogę nuleidžiant desantą. Daugiau nieko nepasisekė surasti.

Jau po pusiaudienio susirinko visas būrys į vieną vietą ir ėmė "šukuoti" artimiausias pamiškes. Pėdsakų nebuvo. Pagaliau ir sunku juos surasti — seniai bebuvo snigė, visi keliai ir keliukai išraizgyti šimtais rogių pavažų, takeliai išmindžioti šimtais pėdų.

— Jegu jie nusileido tik paryčiu, tai tikriausiai pasislėpė miške ir laukia vakaro, — nusprendė viršininkas. — Reikia pasikviesti iš kur nors pagalbos ir ieškoti toliau. Juk, šiaip ar taip, jie miške ištisą savaitę nesėdės.

Išsiuntęs pasiuntinius prašyti pagalbos, būrys išsidėstė pamiškėje. Visai sutemo, bet kol kas niekas nesirodė — nei parrama, nei kas nors kitas.

(Bus daugiau)

MASKVA. — Tarybiniai mokslininkai balandžio 12 dieną paleido į erdves antrą manevruojantį satelitą "Polet", kuris valdomas nuo žemės: jį gali valdyti aukštyn, leisti žemyn, arba sukinti į šalis.

Pranešimai

Rochester, N. Y.

Žuvinios vakariene, garsinta balandžio 11, dėl techniškių įvykių reikėjo atidėti dviem savaitėm. Dabar ji bus balandžio 25 diena. Tikrai bus.

Vakariene bus patiekta Gedinio Draugijos salėje, 575 Joseph Ave., 6.30 val. vakare. Prašome nesivėluoti.

Tikėtai parsiuduoda lengvai. Iš to sprendžiame, kad bus daug publikos.

Rochesteriečiai domisi, ar bus svečių iš Kanados? Rengėjai tikimės.

Pasimatysime balandžio 25.
B. Černauskas

Toronto, Ont.

KLLD Susirinkimas

Balandžio 23 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vakare, Lietuvių salėje, 160 Claremont St., yra šaukiamas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto kuopos narių susirinkimas.

Visus narius ir nares ir įdomaujančius mūsų draugijos veikla, prašome dalyvauti šiame susirinkime, kur turėsime aptarti daug svarbių draugijos ir visuomeninių reikalų.

Kuopos Valdya

Parduodamas

Trijų butų apynaujis gyvenamas namas (triplex). Gerame distrikte, 63 Earsdale Ave., Toronto. Geros pajamos. Kreiptis po 5 val. vakarais. Tel. RU. 1-7078.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.

Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E.

TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Kalbės Leslie Morris

HAMILTON. — Leslie Morris, nacionalis Kanados Komunistų partijos lyderis, kalbės Hamiltone, Cannon Hall, 2 vandą po piet, balandžio 26.

Jis papasakos apie KKP programos tris svarbiuosius punktus dėl Kanados ateities.

Visi hamiltoniečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

H. Hunter

Torontiečių Kronika

Mirė

Praėjusį šeštadienį staiga mirė Petras Vaitkus (Bernatavičienės vyras).

Buvo nesenas ir tvirtas vyras.

Penktadienį mirė Grubevičiaus vyresniosios dukters Suzanos vyras Henry Leo Hope. Nuliūdime liko žmona, 3 vaikai ir daug giminių.

Sužlubavo širdis

Praėjusią savaitę buvo išvežtas į Western ligoninę Pranas Stukas. Buvo sužlubavus širdis.

Gautomis žiniomis, jis gražiai sveiksta ir greitai išeis iš ligoninės.

Reporteris linki jam greitai visai pasveikti.

Atsidarė ofisą

Baigęs dantisto mokslą Walter Jurczek (Bertos Morkytės sūnus) atsidarė ofisą Maple, Ont., netoli Toronto.

Linkiu sėkmės.

Rep.

JAKARTA. — Tarybų Sąjunga suteikė Indonezijai keltą karinių laivų.

Mirė Dr. Ancevičius

OAKVILLE, Ont. — Staiga mirė Dr. Frank Ancevich (Pranas Ancevičius), sulaukęs 59 metų amžiaus. Paliko žmona Paula, dvi dukters (viena vedusi San Francisco) ir vienas sūnus.

Jis plačiai Jungtinėse Valstijose pagarsėjo savo korespondencijomis iš Europos, kai hitlerininkai pradėjo siautėti po visą Europą. Iš jo pranešimų matėsi, kad jis buvo pagautas naciško entuziazmo.

Kanadoje jis buvo pasimojęs patekti į parlamentą socialdemokratų tikėtu, bet nepavyko. Vėliau buvo išrinktas į Oakvillio apšvietos tarybą. Pragyvenimą darė dirbdamas fabrike.

Atradimai Pakėlė Timminsiečių ūpą

TIMMINS, Ont. — Nekurį laiką Timminso gyventojai gyveno netikrume. Aukso kasyklos, kurios iškasė aukso už \$1,500,000, skundėsi, kad nepakanka aukso, gali prisieiti uždaryti kasyklas. Net didžioji Hollinger kasykla kalbėjo apie užsidarymą sekančiais metais. Ir štai, šio nusiminimo metu, sušvito nauja viltis.

Kelios mylios nuo Timminso į šiaurę atrasti nauji klodai — vario, cinko ir sidabro. Pradėjo žmonės plaukti į miestą — šimtai prospektorių, kasyklų egzekutyvų, inžinierių ir kitų. Visi viešbučiai prisipildė žmonių.

Šį didelį atradimą paskelbė Texas Gulf Sulphur Co.

EM. 8-6575

John's Flooring

Taisome ir Atnaujiname

Grindis

118½ Robinson St.

Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College Street

WA. 2-6112, WA. 2-6111

Res. — CL. 1-0651

Toronto

Restoranas Pardavimui

Parduodame restoraną UNION CAFE su 20 kambarių namu. Yra kiemas, garažas dviem automobiliams. Namas atremontuotas.

Dėl platesnių informacijų kreipkitės: 387 Sherman Ave., N., Hamilton, Ont., arba telefonuokite :LI. 4-6917. Savininkas Ch. Pampalas.

I PENKTAJĄ TOKSTANTĮ

(Atkelta nuo 4 pusl.)
je literatūroje, bus nagrinėjami V. Kubiliaus straipsnių ir literatūrinių portretų knygoje "Ieškant naujų kelių".

Bus išspausdinti I. Gaškos, J. Olekos, V. Vildžiūno, K. Macevičiaus atsiminimai iš kovų už Tarybų valdžią.

Vaikai ir jaunimas susilauks mūsų klasikų ir šių dienų rašytojų bei poetų kūrinių. Iš vi-

so originaliosios ir verstinės literatūros vaikams ir jaunimui bus išleista daugiau kaip 100 pavadinimų knygų.

Šiais metais Lietuvos skaitytojai knygų lentynas galės taip pat papildyti daugybe verstinės literatūros kūrinių.

(Tėvynės Balsas)

BELGRADAS. — Jugoslavijoje buvo jaučiamas nedidelis žemės drebėjimas.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas
Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta
Antrad. Kėtvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1149 Dundas St. W.

Tel. LE. 5-6400

Toronto, Ont.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE.

Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavsthrough) ir atliekame visokių skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto

Laikrodininkas

F. Bochulis

71 Beaty Ave. — Toronto — Tel. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus.
Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus

Darbas Garantuotas

Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, žilūbinius žiedus ir kt.